

## Malakofauna w ruinach zamku Smoleń – rezerwat przyrody koło Pilicy

### Malacofauna in ruins of the Smoleń castle – the nature reserve near Pilica (S Poland)

STEFAN WITOLD ALEXANDROWICZ<sup>1</sup>, WITOLD PAWEŁ ALEXANDROWICZ<sup>2</sup>

<sup>1</sup> *Polska Akademia Umiejętności*  
31–016 Kraków, ul. Sławkowska 16  
e-mail: sz.alex@vp.pl

<sup>2</sup> *Katedra Geologii Ogólnej i Geoturystyki*  
*Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska*  
*Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica*  
30–059 Kraków, al. A. Mickiewicza 30  
e-mail: teska4@op.pl

**Słowa kluczowe:** malakofauna, ruiny zamku, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Polska.

Przedstawiono charakterystykę zespołu mięczaków występującego w ruinach średniowiecznego zamku w Smoleńcu koło Pilicy, zachowanych na szczytowej polanie wzgórza objętego ochroną rezerwatową. Zespół ten zawiera 32 taksony i odznacza się ilościową przewagą gatunków preferujących siedliska otwarte. Podobny skład gatunkowy wykazuje fauna z zalesionego stoku otaczającego ruiny, a także fauna subfossylna, znaleziona w osadach wypełniających niszę skalną w ostańcu wapiennym. W obu tych zespołach ilościowo przeważają jednak gatunki mezofilne, znaczący jest w nich także większy udział gatunków ceniolubnych. Sugeruje to, że w okresie poprzedzającym budowę zamku wzgórze było zasiedlone przez jeden typ asocjacji, a zróżnicowanie fauny zostało spowodowane przez późniejsze zmiany antropogeniczne. Badania biometryczne wybranych gatunków wskazały, że warunki życia ślimaków na terenie ruin i w otaczających je środowiskach naturalnych są podobne. Wyniki przeprowadzonych badań skłaniają do wskazania istotnej potrzeby szczegółowego opracowania malakofauny występującej w ruinach i na terenach licznych zamków, usytuowanych wzdłuż Szlaku Orlich Gniazd na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej.